

Річний звіт

**Благодійної організації «Фонд профілактики
хімічних залежностей та СНІДу»
за 2014 рік**

Список скорочень:

БО «ФПХЗС» – Благодійна організація «Фонд профілактики хімічних залежностей та СНІДу»

SAAPF – Substance Abuse and AIDS Prevention Foundation (українською – Фонд профілактики хімічних залежностей та СНІДу)

ЛЖВ – люди, які живуть з ВІЛ

ЛЖВС – люди, які живуть з ВІЛ/СНІД

НЛ – Національна лінія телефону довіри з проблем ВІЛ/СНІД

ВНЗ – вищий навчальний заклад

ПР – формування іміджу організації та громадської думки

ЧСЧ – чоловіки, які мають секс з чоловіками

ТБ – туберкульоз

Глобальний Фонд – Глобальний Фонд для боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією

Гаряча лінія – Всеукраїнська гаряча лінія з питань, пов'язаних із захворюванням на туберкульоз

ACCESS – Доступ спільнот до послуг з догляду та лікування ВІЛ через зміцнення систем охорони здоров'я

SAFE CONNECTION – молодіжна комунікаційна платформа для обговорення тем здорового способу життя, безпечного сексу тощо

CDC – Центри з контролю та профілактики захворювань США

Вступ

Благодійна організація «Фонд профілактики хімічних залежностей та СНІДу» – це неприбуткова організація, створена відповідно до Закону України «Про благодійництво та благодійні організації», зареєстрована в листопаді 1998 року.

Місія БО «ФПХЗС»:

Ми – команда професіоналів, яка втілює сучасні програми та/або проекти з метою протидії поширенню ВІЛ/СНІДу, туберкульозу, підтримки та розвитку сфери охорони здоров'я, соціального захисту, науки та освіти, репродуктивного здоров'я осіб, які мають хімічні залежності, людей, що живуть з ВІЛ, членів їх родин та загального населення.

Цінності БО «ФПХЗС»:

Прозорість – дотримання відкритості шляхом забезпечення доступу усіх працівників БО «ФПХЗС», партнерів та громадськості до інформації про рішення і діяльність, зацікавленість у підтримці зворотного зв'язку, підзвітність.

Відповідальність – виваженість рішень, усвідомлення відповідальності за свої дії по відношенню до всіх працівників БО «ФПХЗС», ділових партнерів та клієнтів.

Партнерство – забезпечення рівних можливостей для всіх працівників щодо прийняття рішень, доступу до ресурсів, взаємодопомога, погодження дій з партнерами.

Творчість – розробка нових ідей та підтримка нових підходів, які сприяють вирішенню проблем, пов'язаних з ВІЛ/СНІД.

Професіоналізм – відкритість до навчання, готовність отримувати новий досвід, підвищувати компетентність у сфері подолання епідемії ВІЛ/СНІД.

Толерантність – демонстрація і пропагування антидискримінаційних підходів по відношенню до людей з проблемою ВІЛ/СНІД, готовність розробляти та обговорювати різні бачення шляхів вирішення проблем.

Цільові групи:

Люди, які живуть з ВІЛ та їх близьке оточення; особи, хворі на туберкульоз та з потрійним діагнозом (ВІЛ-інфекція, туберкульоз, залежність від наркотичних речовин); школярі та молодь; ЧСЧ; ВІЛ-позитивні вагітні жінки; особи, що мають хімічні залежності; загальне населення.

Стратегічні напрямки діяльності БО «ФПХЗС»:

1. Національна лінія телефону довіри з проблем ВІЛ/СНІД

Метою роботи Національної лінії є підвищення рівня поінформованості населення України щодо профілактики, діагностування та лікування ВІЛ/СНІД та супутніх хвороб шляхом цілодобового надання безкоштовних, конфіденційних, інформаційно-психологічних та медичних консультацій телефоном та за допомогою мережі Інтернет.

2. Всеукраїнська гаряча лінія з питань, пов'язаних із захворюванням на туберкульоз

Метою роботи Всеукраїнської гарячої лінії є зменшення негативних наслідків епідемії туберкульозу та покращення якості життя людей, хворих на ТБ та населення України шляхом інформаційно-психологічного, юридичного та медичного телефонного та он-лайн консультування з питань профілактики, лікування ТБ та супутніх проблем.

3. Первинна профілактика

Метою профілактичної роботи є підвищення рівня поінформованості школярів та їх батьків, вчителів, студентів, викладачів щодо проблем та профілактики ВІЛ/СНІДу, ТБ, хімічних залежностей.

4. Адвокація

Метою заходів з адвокації є обстоювання прав ЛЖВ, що звертаються на НЛ в результаті порушення їх прав при наданні медичних та соціальних послуг шляхом роботи з керівництвом закладів, медичним персоналом тощо щодо зниження дискримінації та стигматизації.

5. Інституціональний розвиток БО «ФПХЗС»

Метою розвитку Фонду є забезпечення стабільного зросту та безперебійного фінансування SAAPF шляхом розробки та втілення фандрайзингової та ПР-стратегій, розвитку кадрів, підтримки роботи матеріальної бази організації.

6. ЧСЧ

Метою роботи з даною групою клієнтів є розширення доступу ЧСЧ до медичних послуг та практичних семінарів щодо здорового способу життя.

Реалізовані проекти у 2014 році

Національна лінія телефону довіри з проблем ВІЛ/СНІД

Метою даного проекту є зменшення негативних наслідків епідемії ВІЛ/СНІД та покращення якості життя людей, які живуть з ВІЛ, їх родичів та населення України шляхом інформаційно-психологічного телефонного та он-лайн консультування з питань ВІЛ/СНІД та супутніх проблем.

Діяльність проекту «Національна лінія телефону довіри з проблем ВІЛ/СНІД» поширюється на всю територію України, а запити на он-лайн консультування є і з інших країн, зокрема з Росії, Молдови, Білорусі та Казахстану.

«**Національна лінія телефону довіри з проблем ВІЛ/СНІД**» є цілодобовою службою телефону довіри, послуги якої є безкоштовними на всій території України. Консультантами телефону довіри є професійні лікарі, чсч-консультанти та психологи з більше, ніж шестирічним досвідом роботи у сфері телефонного консультування та у ВІЛ-сервісі. Національна лінія телефону довіри з проблем ВІЛ/СНІД повноцінно розпочала свою роботу з липня 2003 року і є продовженням проекту київської міської спеціалізованої лінії телефону довіри з проблем наркоманії та ВІЛ/СНІД 451-51-41. Номер 8-800-500-45-10 було підключено 17 листопада 2003 року. З 14 жовтня 2009 року номер телефону змінений на 0-800-500-451. Середня кількість дзвінків за добу дорівнює 112, один телефонний консультант приймає близько 30 дзвінків на добу.

Національна лінія працює:

- цілодобово, безкоштовно для дзвінків зі стаціонарних та мобільних телефонів;
- телефонні консультації надають за номером 0-800-500-451;
- он-лайн консультації надають за допомогою чат-програми Siteheart;
- відповіді на e-mail звернення консультанти надають через веб-сайт проекту <http://helpme.com.ua/ru/start/index.html>;

Згідно зі статистикою звернень на «Національну лінію», основна група клієнтів – це особи віком 20-40 років, які звертаються за інформаційно-психологічним та медичним консультуванням (щодо догляду за здоров'ям ЛЖВ, в тому числі з питань, пов'язаних з прийомом АРВ-терапії). До вищезазначеної вікової групи також належать медичні працівники з регіонів, які консультуються з лікарями-інфекціоністами „Національної лінії” щодо ведення складних випадків, та ЧСЧ. У зв'язку з військовими діями на Сході України з'явилася особлива категорія звернень – дзвінки та листи людей – вимушених переселенців та жителів окупованих територій. Найчастіше ці клієнти потребують психологічної підтримки та переадресації до медичних закладів сусідніх регіонів (СНІД-центрів та кабінетів довіри). Найбільше дзвінків надходило з Києва та області, Дніпропетровської, Одеської, Донецької та Миколаївської областей.

Види консультацій, які надають на «Національній лінії»:

- консультування з питань ВІЛ/СНІД та супутніх проблем (наркотична залежність, ПСШ, туберкульоз тощо);
- комплексні консультації, які містять інформаційну, терапевтичну та підтримувальну складові, включно з питаннями добровільного тестування на ВІЛ, діагностики, антиретровірусної терапії, постконтактної профілактики та профілактики вертикальної трансмісії ВІЛ, захисту прав, можливостей реабілітації та замісної терапії;
- кваліфіковані консультації з питань лікування ВІЛ/СНІД: лікарям, що призначають АРВ-терапію та ведуть ВІЛ-інфікованих пацієнтів, та хворих на СНІД; іншим фахівцям, які беруть участь у забезпеченні дотримання пацієнтами режиму лікування;
- кваліфіковані консультації з питань чоловічого здоров'я;
- інформаційні, психологічні та консультації з перенаправлення клієнтів – вимушених переселенців та жителів окупованих територій;
- кваліфіковані консультації та інформування про ВІЛ/СНІД інших фахівців, наприклад, журналістів.

Реалізація проекту у 2014 році відбувалась за фінансової підтримки Глобального Фонду через МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні».

Всеукраїнська гаряча лінія з питань, пов'язаних із захворюванням на туберкульоз

Метою проекту є зменшення негативних наслідків епідемії туберкульозу та покращення якості життя людей, хворих на ТБ та населення України шляхом інформаційно-психологічного, юридичного та медичного телефонного та он-лайн консультування з питань профілактики, лікування ТБ та супутніх проблем.

Діяльність проекту «Всеукраїнська гаряча лінія з питань, пов'язаних із захворюванням на туберкульоз» поширена на всю територію України, режим роботи – щоденний (з понеділка по неділю) з 8:00 до 23:00, без вихідних та святкових днів. Послуги Гарячої лінії є безкоштовними на всій території України. Консультантами Гарячої лінії є професійні лікарі, юрист та психологи з досвідом роботи у сфері телефонного консультування у ТБ/ВІЛ-сервісі. Гаряча лінія повноцінно розпочала свою роботу з 01 грудня 2011 року. У 2014 році середня кількість звернень за робочу зміну дорівнювала 25 (тривалість роботи Лінії поступово зменшувалася протягом року та на кінець 2014 року становила 12 годин, режим роботи: з 9-00 до 21-00), один консультант приймає близько 15 – 25 звернень на день. Інтернет-консультування здійснюється за допомогою Skype, ICQ, сайту проекту (<http://helpme.com.ua/ru/tb/start/index.html>), на медичних сайтах doctor.itop.net та likar.info. Найбільша кількість дзвінків надходить з Києва та області, Донецької, Дніпропетровської, Одеської, Харківської та Луганської областей.

Види консультацій, які надають на Гарячій лінії:

- консультування з питань ТБ та супутніх проблем (наркотична залежність, ПСШ, туберкульоз тощо);
- комплексні консультації, які містять інформаційну, терапевтичну та підтримувальну складові, включно з питаннями діагностики, лікування, захисту прав пацієнтів;
- кваліфіковані консультації з питань лікування ТБ та ТБ/ВІЛ: лікарям, що призначають АРВ-терапію та ведуть ВІЛ-інфікованих пацієнтів, та хворих на СНІД; іншим фахівцям, які беруть участь у забезпеченні дотримання пацієнтами режиму лікування;
- юридичні консультації щодо дотримання прав пацієнтів, отримання ними адекватного лікування та достойних умов в лікувальних закладах;
- інформаційні, психологічні та консультації з перенаправлення клієнтів – вимушених переселенців та жителів окупованих територій;
- кваліфіковані консультації та інформування про ТБ інших фахівців, наприклад, журналістів.

Реалізація проекту у 2014 році відбувалась за фінансової підтримки Фонда Ріната Ахметова «Розвиток України».

Доступ спільнот до послуг з догляду та лікування ВІЛ через зміцнення систем охорони здоров'я – «ACCESS»

Метою даного проекту є розширення доступу до медичної допомоги для ЛЖВ шляхом підвищення ефективності національної системи охорони здоров'я у сфері ВІЛ/СНІДу на місцевому, регіональному та національному рівнях.

Цільова група проекту – клієнти Телефону довіри (далі «ТД»), які мають запит щодо дефіциту АРВ-препаратів та препаратів для лікування опортуністичних інфекцій, проблем діагностики та лікування ВІЛ-інфекції (в тому числі, щодо порушення прав пацієнтів на отримання медичної допомоги), ко-інфекції ВІЛ/ТБ, ВІЛ/ВГС/ВГВ, замісної терапії; інших проблем, що спричиняють перешкоди у лікуванні ВІЛ-позитивних людей та порушують права пацієнтів на отримання медичної допомоги.

Всі звернення клієнтів на Телефон Довіри (0 800 500 451. Безкоштовно. Щоденно з 09:00 – 19:00 з січня по вересень 2014 р. та з 09:00 до 21:00 з жовтня по грудень 2014 р.) консультанти фіксують в електронній анкеті для збору інформації від пацієнтів щодо виявлення ознак дефіциту АРВ-препаратів та препаратів для лікування опортуністичних інфекцій, ко-інфекцій ВІЛ/ТБ, ВІЛ/ВГС/ВГВ, замісної терапії; проблем діагностики та лікування ВІЛ-інфекції, інших проблем, що спричиняють перешкоди у лікуванні ВІЛ-позитивних людей. Якщо запит клієнта потребує невідкладного вирішення ситуації та є в межах компетенції консультанта ТД приймається рішення про ведення випадку швидкого реагування. Консультанти ТД залучають до вирішення складної ситуації спеціалістів регіональних представництв ВІЛ-сервісних організацій. Необхідним компонентом ведення випадку є надання клієнту зворотного зв'язку щодо його запиту.

Завдяки оперативній та злагодженій роботі консультантів ТД, адміністративного персоналу проекту та представників ВБО «Всеукраїнська Мережа ЛЖВ», клієнти мають можливість на:

- покращення якості надання послуг з догляду та лікування для ВІЛ-інфікованих;
- доступ до необхідного медичного обслуговування (інформаційне консультування, перенаправлення до інших фахівців та організацій у регіонах, перенаправлення до фахівців ВБО «Всеукраїнська Мережа ЛЖВ», тощо);
- захист прав ВІЛ-позитивних пацієнтів медичних закладів;
- вирішення складної ситуації з якою звернувся клієнт на ТД та отримання зворотного зв'язку від консультантів ТД;
- забезпечення безперервності АРТ хворим на ВІЛ-інфекцію/СНІД
- зменшення випадків дискримінації пацієнтів з ВІЛ;
- привернення уваги до проблем ВІЛ-інфікованих відповідних систем та інституцій;
- висвітлення успішних історій.

Кількість звернень в середньому становить 35 щомісяця. За проектний рік кількість звернень в проект становить – 398. Близько 25% від загальної кількості звернень становлять «випадки швидкого реагування». В 2014 році ми допомогли вирішити 110 запитів клієнтів, які потребували швидкого реагування, з них 15% запитів було вирішено за допомогою залучення юриста ВБО «Всеукраїнська Мережа ЛЖВ». Найбільше дзвінків надходило з Дніпропетровської, Донецької, Одеської областей та м. Києва .

З 2015 року для клієнтів доступна електронна анкета на сайтах організації (<http://www.helpme.com.ua/ru/arv-poll/default.html>; <http://www.saapf.kiev.ua/ua/start/>). «Електронний опитувальник» розроблено та впроваджено для громадян України з ВІЛ-позитивним статусом, їх близьких та родичів, які мають складнощі з: призначенням, отриманням та зміною без пояснення схеми АРВ-препаратів; проведенням необхідних лабораторних аналізів; отриманням та призначенням необхідних препаратів для профілактики опортуністичних інфекцій та інших проблем, що перешкоджають отриманню необхідної медичної допомоги.

Реалізація проекту у 2014 відбувалась за підтримки Федерального агентства США Центрів з контролю та профілактики захворювань (CDC) в рамках Надзвичайного плану президента США по подоланню ВІЛ/СНІДу (PEPFAR)» через ВБО «Всеукраїнська Мережа ЛЖВ».

SAFE CONNECTION

Інформаційний ресурс **SafeConnection** (safeconnection.org) створений Фондом Олени Пінчук «АНТИСНІД» за підтримки The Coca-Cola Foundation. Проект присвячений темам безпечного сексу, профілактики ВІЛ/СНІДу та здорового способу життя; він складається з двох компонентів: комунікаційної платформи та спільнот у соцмережах.

Інформаційний ресурс створений для того, щоб:

- соціально та сексуально активна молодь мала змогу в одному місці знайти всі необхідні матеріали, що стосуються питань безпечного сексу та проблем ВІЛ/СНІДу;
- задати запитання експертам Safe Connection. Спілкуючись з експертами, цільова аудиторія має змогу дізнатись більше про безпечний секс, наркотичних речовинах, ВІЛ/СНІД та інших питаннях, що стосуються здорового способу життя.
- обговорити найбільш вдалі соціальні медіа кампанії, запропонувати свої ідеї.

Консультанти Телефону довіри – експерти SafeConnection – надавали консультаційні послуги у чаті сайту safeconnection.org (Щоденно, з 18:00 до 04:00). Загалом за 1 місяць роботи проекту у 2014 році експертами було надано близько 100 консультацій.

▪ Фінансовий огляд

Сума загальних надходжень у 2014 році – 2 824 007,59 гривень. В таблиці наведені суми надходжень в 2013 фінансовому році.

Суми річних надходжень від різних донорів не дорівнюють бюджету проектів, тому що деякі проекти виконувались у 2013 році і продовжуються у 2015 році.

№ п/п	Джерело	Сума, грн.	Відсоток
1	МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні» - ГФ	1 600 675,32	56,68
2	БО «Фонд Олени Франчук «АНТИСНІД» - Safe connection	9 218,18	0,33
3	Фонд Ріната Ахметова «Розвиток України»	696 616,74	24,67
4	ВБО «Всеукраїнська мережа людей, які живуть з ВІЛ/СНІД» - CDC	517 497,35	18,32
	Всього:	2 824 007,59	100

Загальна сума витрат за 2014 рік – 2 850 889,86 гривень. В таблиці наведені суми витрат за 2014 рік.

№ п/п	Джерело	Сума, грн.	Відсоток
1	МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні» - ГФ	1 598 561,36	56,07
2	БО «Фонд Олени Франчук «АНТИСНІД» - Safe connection	12 838,62	0,45
3	Фонд Ріната Ахметова «Розвиток України»	707 681,20	24,83
4	ВБО «Всеукраїнська мережа людей, які живуть з ВІЛ/СНІД» - CDC	531 808,68	18,65
	Всього:	2 850 889,86	100

Розподіл витрат:

№ п/п	Донор	Адміністративні витрати Сума, грн.	Програмні витрати Сума, грн.
1	МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні» - ГФ	212 298,98	1 386 262,38
2	БО «Фонд Олени Франчук «АНТИСНІД» - Safe connection	2 567,72	10 270,90
3	Фонд Ріната Ахметова «Розвиток України»	135 987,56	571 693,64
4	ВБО «Всеукраїнська мережа людей, які живуть з ВІЛ/СНІД» - CDC	46 662,82	485 145,86
	Всього:	397 517,08	2 453 372,78